

**Centar za regionalne aktivnosti
Programa prioritetnih akcija**

Godišnji program rada za 2026. godinu

SADRŽAJ

1. UVOD
2. OSNOVNI CILJEVI U 2026. GODINI
3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2026. GODINI
4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

1. UVOD

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC) sastavni je dio Mediteranskoga akcijskog plana (MAP) Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP). Iako od 1977. godine djeluje kao jedan od UNEP/MAP-ovih centara, PAP/RAC je nacionalna institucija kojoj su povjerena sredstva i mandat za provedbu određenog broja UNEP/MAP-ovih aktivnosti, u skladu s obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Mediterana (Barcelonska konvencija).

Temeljem odluke o programu i radu UNEP/MAP-a donesene na 24. konferenciji Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije (Kairo, Egipat, 2.-5. prosinca 2025.), nastavlja se uloga Centra u dijelu provedbe aktivnosti UNEP/MAP-a koje se odnose na pružanje tehničke pomoći zemljama u provedbi Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Mediterana (Protokol IUOP).

Sukladno Protokolu, aktivnosti Centra pridonose zaštiti i promidžbi mediteranskog okoliša, te jačaju nacionalne i lokalne kapacitete za integralno planiranje i upravljanje u obalnim područjima. Prenos znanja i iskustava prikupljenih djelovanjem Centra vrši se izdavanjem metodoloških dokumenata, organiziranjem seminara, radionica i stručnih sastanaka, internetskih tečajeva, promotivnih aktivnosti u okviru proslava „Mediteranskog dana obale“, web-stranica, itd.

Rad Centra karakterizira integralni pristup rješavanju složenih problema u obalnim područjima, a provode ga multidisciplinarni timovi eksperata, u suradnji s lokalnim institucijama i dionicima. Program rada u 2026. godini kao svoje osnovne sastavnice ima:

- pripremu i provedbu UNEP/MAP-ova Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP) i Obalnih planova;
- aktivnosti koje se odnose na praćenje stanja i planiranje namjene mora, kao integralnog dijela obalnog područja prema definiciji iz Protokola;
- integraciju klimatskih promjena u procese planiranja obalnim područjima, te odgovora u smislu prilagodbe i jačanja otpornosti;
- provedbu aktivnosti jačanja svijesti i kapaciteta za IUOP.

2. OSNOVNI CILJEVI U 2026. GODINI

Temeljem predloženog programa rada, ciljevi Centra za navedeno razdoblje su sljedeći:

1. Provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima (IUOP) na regionalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
2. Jačanje kapaciteta ugovornih stranaka Barcelonske konvencije za učinkovito korištenje politika, instrumenata, alata i procesa IUOP-a, s fokusom na planiranje morskog dijela obalnog područja, interakcije kopno-more i adaptaciju na klimatske promjene;
3. Promidžba Protokola i jačanje vidljivosti Centra kao dijela sustava Barcelonske konvencije.

3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2026. GODINI

3.1 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz Mediteranskog namjenskog fonda (MTF) i drugih UNEP-ovih izvora

Aktivnosti financirane iz MTF-a i drugih UNEP-ovih izvora (u ovom slučaju, Globalnog fonda za okoliš - GEF) spadaju u tzv. „redovni program“ Centra i odobrene su na Konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske konvencije. Program rada cjelokupnog UNEP/MAP-a organiziran je tematski, a aktivnosti

Centra u 2026. godini su svrstane u šest velikih programa Srednjoročne strategije UNEP/MAP-a za razdoblje 2022.-2027.:

Program 2: Zdravi mediteranski ekosustavi i jačanje bioraznolikosti

Program 3: Jačanje otpornosti na klimatske promjene

Program 4: Održivo korištenje obalnih i morskih resursa, uključujući cirkularnu i „plavu“ ekonomiju

Program 5: Upravljanje i koordinacija („governance“)

Program 6: Zajednička vizija mediteranske obale i mora

Program 7: Jačanje svijesti, edukacija i komunikacija

Većina aktivnosti planiranih za 2026. godinu predstavlja nastavak aktivnosti iz 2025. godine, odnosno ranijih aktivnosti u okviru Srednjoročne strategije UNEP/MAP-a za razdoblje 2022.-2027. Aktivnosti koje će se provoditi tijekom 2026. godine predviđene su dvogodišnjim programom rada UNEP/MAP-a za 2026.-2027. godinu, usvojenim na 24. Konferenciji ugovornih stranaka u prosincu 2025. godine u Kairu. Tijekom 2026. godine započet će i izrada prijedloga nove Srednjoročne strategije 2028. – 2033., u suradnji s Koordinacijskom jedinicom, ostalim komponentama sustava i zemljama potpisnicama.

U sklopu Programa 2 predviđen je:

- Identifikacija mogućnosti za obnovu ekosustava i krajobraza u okviru novih Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP-ova) na Malti i u regiji Izmir u Turskoj; te
- Aktivnosti na jačanju sudjelovanja i „governance“-a u pripremi i provedbi rješenja temeljenih na prirodi.

U sklopu Programa 3 predviđen je:

- Doprinos Obalnog plana za regiju Tanger -Tétouan - Al Hoceima u Maroku, s naglaskom na rizike koje donose klimatske promjene; te
- Doprinos izrade Smjernica za pripremu Obalnih planova za jačanje otpornosti i održivosti.

U sklopu Programa 4 predviđene su aktivnosti:

- Doprinos izrade nacionalne strategije upravljanja obalnim područjima Libanona te prijedloga Zakona o integralnom upravljanju obalnim područjima;
- Doprinos Ugovora za dva nova CAMP projekta, na Malti i u Turskoj, te početak provedbe aktivnosti;
- Doprinos programskog dokumenta za MSP u sklopu Barcelonske konvencije;
- Organiziranje sastanaka radne grupe za MSP; te
- Provedba aktivnosti radne grupe za MSP na izradi MSP Roadmap-a za 2030.

U sklopu Programa 5 predviđene su aktivnosti:

- Pružanje podrške zemljama za izvještavanje u okviru provedbe IUOP Protokola;
- Praćenje statusa provedbe Akcijskog plana Zajedničkog regionalnog okvira za IUOP u Mediteranu;
- Doprinos aktivnosti na uspostavi međuresornih koordinacijskih mehanizama u Libanonu i Tunisu;
- U suradnji s ESPOO-om i Koordinacijskom jedinicom organizacija regionalnog sastanka za pripremu Smjernica za provođenje prekograničnih strateških procjena i procjena utjecaja na okoliš, te nastavak rada na pripremi dokumenta.

- Redovno ažuriranje online tečaja MedOpen i provedba naprednog tečaja na engleskom ili francuskom jeziku;

U sklopu Programa 6 predviđene su aktivnosti:

- Provedba Integralnog programa monitoringa i procjene stanja okoliša (IMAP) u dijelu koji se odnosi na obalne pokazatelje: podrška izradi nacionalnih IMAP-a u zemljama uključenima u EcAp MED PLUS projekt, posebno u Libanonu i Egiptu, u kojima po novom modelu, sve aktivnosti koordinira PAP/RAC;
- Priprema informativnih vodiča za nove predložene pokazatelje vezane uz klimatske promjene; te
- Organizacija koordinacijskog sastanaka CORMON-a za „obalni“ klaster IMAP pokazatelja za Hidrografiju, obalne ekosustave i resurse - koji PAP/RAC koordinira, planiranog za travanj 2026. godine.

U sklopu Programa 7 predviđene su aktivnosti:

- Organizacija regionalne proslave Mediteranskog dana obale na Cipru, kroz zajedničku provedbu aktivnosti u sklopu EU projekta DESIRMED (HORIZON2020) te kroz MTF;
- Sudjelovanje u pripremi i provedbi lokalnih proslava Dana obale ovisno o financijskim i kadrovskim mogućnostima;
- Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i sastancima koje organiziraju ugovorne stranke Barcelonske konvencije, prema zaprimljenim pozivima i preporukama UNEP/MAP koordinatorice, u skladu s programom rada UNEP/MAP-a; te
- Redovno održavanje i ažuriranje stranica koje podržavaju platformu IUOP-a odnosno Centra.

3.2 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova

Aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova spadaju u tzv. „vanjske aktivnosti“ koje prate i dopunjuju „redovan program“ te se ugovaraju i provode u suradnji s ugovornim strankama Barcelonske konvencije. Aktivnosti odobrene prije usvajanja plana rada na Konferenciji ugovornih stranaka prikazuju se u programu rada i proračunu UNEP/MAP-a.

U 2026. godini nastavlja se realizacija HORIZON2020 projekta DESIRMED; čija je glavna tema primjena rješenja temeljenih na prirodi u odabranim područjima Mediterana. PAP/RAC djeluje kao dio klastera Splitsko-dalmatinske županije, i voditelj radnog paketa 3, kojemu je glavni zadatak replikacija („upscaling“) odabranih rješenja. Nastavlja se i sudjelovanje u provedbi pilot-projekata SEADITO, također HORIZON2020 projekta.

Nadalje, nastavlja se provedba EU projekta financiranog iz Interreg Euro-Med programa INCORE-MED, započetog u travnju 2025., usmjerenog na jačanje otpornosti obala kroz uključivo planiranje i sudjelovanje javnosti. PAP/RAC je odgovoran za radni paket 4: „Transfer proizvoda, replikabilnost i diseminacija“.

Provedba projekta MEDIGREEN (EMFAF) nastavlja se i u 2026. godini. Cilj projekta je podrška provedbi MSP-a u skladu s ciljevima Europskog zelenog plana. PAP/RAC će u 2026. godini nastaviti niz aktivnosti vezanih uz promicanje MSP-a usmjerenog na Europski zeleni plan na mediteranskoj razini.

4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARIVANJE PLANIRANIH CILJEVA

Za provedbu navedenih aktivnosti potrebno je 1.330.954 € (detalji dostupni u dokumentu Financijski plan PAP/RAC-a za 2026. godinu). U aktivnosti će biti uključeni svi djelatnici Centra (10 djelatnika) te određeni broj vanjskih suradnika odgovarajućih kompetencija.